

I

(Informacija)

TARYBA

TARYBOS NUOMONĖ

2005 m. vasario 17 d.

dėl atnaujintos Belgijos stabilumo programos 2004–2008 m.

(2005/C 136/01)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

PAREIŠKĖ ŠIĄ NUOMONĖ:

- (1) 2005 m. vasario 17 d. Taryba išnagrinėjo atnaujintą Belgijos stabilumo programą, kuri apima 2004–2008 m. laikotarpį. Programa iš esmės atitinka „Elgesio kodekso dėl stabilumo ir konvergencijos programų turinio ir formos“ reikalavimus duomenų pateikimui. Programoje nepateikiamos privalomos prielaidos dėl palūkanų normų. Todėl Belgija raginama laikytis visų reikalavimų duomenų pateikimui.
- (2) Makroekonominiame scenarijuje, kuriuo grindžiama programa, numatoma, kad realaus BVP augimas bus 2,5 % 2005 ir 2006 m., kuris sulėtės iki 2,0 % per likusį programos laikotarpį. Remiantis šiuo metu turima informacija galima teigti, kad šiame scenarijuje atspindėtos augimo prielaidos yra tikėtinos. Programoje numatytos infliacijos prognozės atrodo realistiškos.
- (3) Atnaujintoje programoje išdėstytos biudžeto strategijos tikslas — išlaikyti subalansuotą biudžetą arba nedidelį perteklių bei išlaikyti mažėjančią skolos santykį, siekiant pasirengti gyventojų senėjimo daromam poveikiui biudžetui. Atnaujintoje programoje numatomas subalansuotas biudžetas 2005 m. ir 2006 m. bei 0,3 % BVP perteklius 2007 m. ir 0,6 % –2008 m. Apskritai, dabartinėje atnaujintoje programoje, lyginant su ankstesniąja (kuri baigiasi 2007 m.) iš esmės patvirtinama, kad planuojamas koregavimas esant iš esmės nepakitusiam makroekonominiam scenarijui. Dėl vykdomos 2001 m. tiesioginių mokesčių reformos poveikio ir didesnių valstybės investicijų rengiantis 2006 m. savivaldybių rinkimams, numatyta, kad pirminis perteklius šiek tiek sumažės iki 2006 m., bet vėliau vėl padidės. Programoje numatyta mažėjanti palūkanų našta, daugiausia dėl mažėjančios skolos. Tikimasi, kad iki 2006 m. pajamos sumažės ir vėliau išliks stabilios, o pirminės išlaidos šiek tiek sumažės iki 2008 m. Numatyta, kad cikliškai pakoreguotas balansas (remiantis programoje pateikta informacija, taikant bendrai sutartą metodiką) išliks teigiamas programos laikotarpiu, sumažėdamas nuo 0,5 % BVP 2004 m. iki 0,1 % BVP 2006 m. ir vėliau padidėdamas iki 0,9 % 2008 m.

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

- (4) Su biudžeto prognozėmis susijusi rizika programoje iš esmės subalansuota. Visų pirma Belgijos Vyriausybė dar nepaskelbė, kokių priemonių ji imsis siekdama išlaikyti 2006 m. biudžeto balansą, nors BVP sumažėjo 0,3 % dėl tęsiamos 2001 m. tiesioginių mokesčių reformos ir kad 2005 m. biudžetas gauna pajamų iš kelių mažesnių vienkartinųjų operacijų (iš viso apie 0,2 % BVP). Be to, nors makroekonominis scenarijus yra patikimas, Belgijos valstybės biudžeto balansas gana jautriai reaguoja į ekonominio augimo pokyčius (jautrumas — 0,6). Pagaliau, yra šioks toks pavojus kontroliuojant pirmines išlaidas, visų pirma socialinės apsaugos sistemos srityje. Sveikatos priežiūros sistemoje užregistruotas perviršis 2004 m. (nepaisant ir taip aukšto metinio realaus augimo tikslo — 4,5 %) reiškia, kad šios išlaidos toliau sparčiai augs. 2004 m. pabaigoje buvo paskelbta apie naujas priemones sumažinti išlaidas sveikatos priežiūros sektoriuje (iš viso 0,2 % BVP), bet jų veiksmingumą dar sunku įvertinti. Kita vertus, didžiąją 2005 m. dalį socialinių reikalų ministrui buvo suteikti įgaliojimai imtis reikalingų priemonių be išankstinės Parlamento (ar kitokios) konsultacijos, kad būtų galima greitai reaguoti į galimą tolesnį perviršį. Apskritai, pasitikėjimas Belgijos Vyriausybe padidėjo, kadangi ji laikėsi įsipareigojimo imtis priemonių, skirtų išlaikyti subalansuotą biudžetą.
- (5) Įvertinus šį pavojų, su biudžeto tikslais susijusi rizika yra iš esmės subalansuota ir programoje pakanka suplanuotų biudžetinių priemonių siekiant laikytis Stabilumo ir augimo pakto vidutinės trukmės tikslo — beveik subalansuotos arba perteklinės biudžeto būklės. Be to, yra užtikrinamas pakankama riba, užtikrinanti saugumą, kad nebūtų viršyta 3 % BVP deficito pamatinė vertė esant įprastiems cikliniams svyravimams kiekvienais metais.
- (6) Apskaičiuota, kad skolos santykis 2004 m. yra 96,6 % — žymiai daugiau už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę. Programoje numatyta, kad skolos santykis per programos laikotarpį sumažės 12,4 procentinio punkto iki 84,2 % BVP 2008 m. tai apskaičiuota atsižvelgiant į nacionalinės geležinkelių bendrovės SNCB skolas — 7,4 bilijonų EUR (2,5 % BVP) — prisiėmimą 2005 m. Integravus SNCB skolą, sulėtėja skolos mažėjimas 2005 m., tačiau skolos mažėjimas yra spartesnis, nei buvo numatyta ankstesnėje atnaujintoje programoje.
- (7) Ilgalaikiam Belgijos viešųjų finansų tvarumui iškyla tam tikras pavojus dėl dabartinio bendrosios skolos dydžio. Skolos santykis, nors ir mažėjantis, yra vis dar didelis ir nuolatinis mažėjimas priklauso nuo to, ar pirminis perteklius išliks didelis ilgesniu laikotarpiu. Programoje numatyta strategija, kaip susidoroti su biudžeto sąnaudomis dėl gyventojų senėjimo, yra visų pirma pagrįsta bendrosios skolos sumažinimu išlaikant subalansuotą biudžeto būklę arba nedidelį perteklių (kuris iš esmės priklauso nuo pirminių išlaidų apribojimo) ir fondo senstančiai visuomenei sukūrimu. Apriboti pirmines išlaidas gali būti sunku, ypač sveikatos priežiūros sektoriuje, bet svarbu, atsižvelgiant į Vyriausybės mokesčių naštos mažinimo strategiją siekiant sukurti darbo vietas. Atsižvelgiant į numatomą priklausomų senyvo amžiaus žmonių santykio didėjimą, yra svarbu ryžtingai vykdyti šią bendrą strategiją siekiant ilgalaikio tvarumo.
- (8) Atnaujintoje programoje nustatytos ekonominės politikos sritys iš esmės atitinka šaliai skirtas bendrąsias ekonominės politikos gaires viešųjų finansų srityje. Visų pirma atnaujintoje programoje užtikrinama, kad skolos santykis nuolat mažės. Atsižvelgiant į šiuo metu viršijamas sveikatos priežiūros sistemos išlaidas (kurioms nustatytos gana didelės 4,5 % realaus metinio augimo ribos), yra pavojus, kad bus nesilaikoma nurodymo apriboti I subjekto (federalinė Vyriausybė ir socialinis draudimas) realių išlaidų augimą iki 1,5 %. Todėl svarbu išlaikyti didelį pirminį perteklių ir apriboti realių išlaidų augimą, ypač atsižvelgiant į finansinius poreikius, atsiradusius dėl gyventojų senėjimo.

Pagrindinių makroekonominių ir biudžeto prognozių palyginimas

		2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Realus BVP (pokytis, %)	SP, 2004 m. gruodis	2,4	2,5	2,5	2,1	2,0
	KOM, 2004 m. spalio	2,5	2,5	2,6	netaikoma	netaikoma
	SP, 2003 m. lapkritis	1,8	2,8	2,5	2,1	netaikoma
SVKI infliacija (%)	SP, 2004 m. gruodis	1,9	2,0	1,8	1,8	1,8
	KOM, 2004 m. spalio	2,0	1,9	1,8	netaikoma	netaikoma
	SP, 2003 m. lapkritis	1,4	1,4	1,4	1,4	netaikoma
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	SP, 2004 m. gruodis	0,0	0,0	0,0	0,3	0,6
	KOM, 2004 m. spalio	-0,1	-0,3	-0,5	netaikoma	netaikoma
	SP, 2003 m. lapkritis	0,0	0,0	0,0	0,3	netaikoma
Pirminis balansas (% BVP)	SP, 2004 m. gruodis	4,9	4,5	4,4	4,5	4,7
	KOM, 2004 m. spalio	4,8	4,2	3,6	netaikoma	netaikoma
	SP, 2003 m. lapkritis	5,1	4,8	4,7	4,8	netaikoma
Cikliškai pakoreguotas balansas (% BVP)	SP, 2004 m. gruodis ⁽¹⁾	0,5	0,3	0,1	0,5	0,9
	KOM, 2004 m. spalio	0,4	0,0	-0,4	netaikoma	netaikoma
	SP, 2003 m. lapkritis ⁽¹⁾	0,6	0,2	0,0	0,3	netaikoma
Bendroji valstybės skola (% BVP)	SP, 2004 m. gruodis	96,6	95,5	91,7	88,0	84,2
	KOM, 2004 m. spalio	95,8	94,4	90,9	netaikoma	netaikoma
	SP, 2003 m. lapkritis	97,6	93,6	90,1	87,0	netaikoma

Pastaba:

⁽¹⁾ Komisijos tarnybos skaičiavimai, atlikti remiantis programoje pateikiama informacija.

Šaltiniai:

Stabilumo programa (SP); Komisijos tarnybų 2004 m. rudens ekonominės prognozės (KOM); Komisijos tarnybų skaičiavimai.